

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2015		1.1. - 31.12.2014	
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet				
Vakuutusmaksutulo	204 649 057,34		207 936 408,25	
Valtion osuus	717 749 668,28		705 966 691,14	
Kansaneläkelaitoksen osuus	<u>9 952 554,18</u>	932 351 279,80	<u>12 303 518,06</u>	926 206 617,45
Sijoitustoiminnan tuotot		29 839 312,55		21 016 820,73
Maksetut korvaukset		-917 303 363,89		-908 944 331,34
Vastuuvelan muutos				
Vakuutusmaksuvastuu	-15 867 354,59		-13 831 198,74	
Korvausvastuu	<u>-5 828 692,28</u>	-21 696 046,87	<u>-5 612 222,74</u>	-19 443 421,48
Liikekulut		-12 283 355,76		-11 523 204,02
Sijoitustoiminnan kulut		-10 738 864,52		-6 911 211,18
Vakuutustoiminnan tulos		<u>168 961,31</u>		<u>401 270,16</u>
Muut tuotot				
Lomitustoiminnan tuotot		182 707 931,13		198 287 466,38
Muut kulut				
Lomitustoiminnan kulut	-182 235 637,58		-197 865 178,86	
Työturvallisuustoiminnan kulut	<u>-641 254,86</u>	-182 876 892,44	<u>-823 557,68</u>	-198 688 736,54
Tilikauden tulos		<u><u>0,00</u></u>		<u><u>0,00</u></u>

TASE

VASTAAVAA	31.12.2015		31.12.2014	
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet		31 878,29		242 598,67
SJOITUKSET				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet	33 394 535,57		32 458 681,10	
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	155 396 004,76		138 051 524,62	
Rahoitusmarkkinavälineet	1 000 000,00		1 000 000,00	
Muut lainasaamiset	<u>27 350,00</u>	189 817 890,33	<u>42 450,00</u>	171 552 655,72
SAAMISET				
Vakuutusmaksusaamiset	12 655 203,20		11 765 533,84	
Saaminen valtiolta ja Kelalta	72 855,07		69 574,98	
Muut saamiset	<u>476 896,64</u>	13 204 954,91	<u>394 714,82</u>	12 229 823,64
MUU OMAISUUS				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	320 922,42		425 231,12	
Muut aineelliset hyödykkeet	105 354,51		105 354,51	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>55 012 757,93</u>	55 439 034,86	<u>45 402 990,53</u>	45 933 576,16
SIIRTOSAAMISET				
Korot ja vuokrat	1 025 782,10		892 313,43	
Muut siirtosaamiset	<u>2 446 309,19</u>	3 472 091,29	<u>1 392 908,50</u>	2 285 221,93
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>261 965 849,68</u>		<u>232 243 876,12</u>
VASTATTAVAA	31.12.2015		31.12.2014	
VASTUUVELKA				
Vakuutusmaksuvastuu	96 414 829,23		80 547 474,64	
Korvausvastuu	<u>129 131 344,19</u>	225 546 173,42	<u>123 302 651,91</u>	203 850 126,55
VELAT				
Ensivakuutustoiminnasta	1 211 199,02		1 175 364,47	
Velka valtiolle ja Kelalle	6 540 632,61		5 714 125,08	
Muut velat	<u>14 744 308,29</u>	22 496 139,92	<u>15 630 531,69</u>	22 520 021,24
SIIRTOVELAT		<u>13 923 536,34</u>		<u>5 873 728,33</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>261 965 849,68</u>		<u>232 243 876,12</u>

RAHOITUSLASKELMA

	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Saadut vakuutusmaksut	203 830 222,53	207 000 026,87
- jälleenvakuuttajille maksettu osuus	-35 000,00	-35 000,00
Valtion ja Kelan osuus	728 525 449,90	723 377 947,22
Maksetut korvaukset	-912 825 437,84	-916 590 513,83
- jälleenvakuuttajilta saatu osuus	0,00	0,00
Saadut korot	1 271 744,66	1 203 980,30
Saadut osingot	167 782,04	105 006,48
Saadut muut sijoitustulot	2 619 356,89	2 830 901,03
Tulot liiketoiminnan muista tuotoista		
Lomitustoiminnan tulot	184 799 052,99	201 660 843,94
Muut maksut liiketoiminnan kuluista		
Lomitustoiminnan kulut	-182 183 631,01	-197 474 892,15
Työturvallisuustoiminnan kulut	-638 494,39	-819 745,74
Muut kulut	-14 440 876,79	-13 976 598,03
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	11 090 168,98	7 281 956,09
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-36 649,75	-33 906,65
Liiketoiminnan rahavirta	11 053 519,23	7 248 049,44
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-1 432 476,51	1 810 773,70
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-11 275,32	-16 356,40
Investointien rahavirta	-1 443 751,83	1 794 417,30
Rahavarojen muutos	9 609 767,40	9 042 466,74
Rahavarat tilikauden alussa *)	45 402 990,53	36 360 523,79
Rahavarat tilikauden lopussa *)	55 012 757,93	45 402 990,53

*) sisältää tase-erän Rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusmarkkinavälineisiin sisältyvät pankkien sijoitustodistukset

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Säädökset

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevia säännöksiä, sosiaali- ja terveysministeriön (STM) antamia asetuksia, Finanssivalvonnan (Fiva) ohjeita ja määräyksiä sekä voimassa olevaa kirjanpitolakia ja -asetusta.

STM:n asetuksella säädetään Melan tilinpäätöksen laatimista koskevat poikkeukset vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettuun asetukseen. Vuodelta 2015 laadittavaan Melan tilinpäätökseen sovelletaan STM:n asetusta 24.9.2008/614 vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä siihen asetuksilla 8.1.2007/6 ja 2.2.2009/49 Melan tilinpäätöstä koskevin poikkeuksin sekä Fiva:n määräys- ja ohjekokoelma Dnro 9/101/2011.

Konsernitilinpäätös

Melan kokonaan omistamia kiinteistöyhtiöitä koskevat tiedot annetaan taseen liitetietoina eikä konsernitilinpäätöstä laadita. Yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi Melan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6 luku, 3 § ja Fiva 6/101/2010).

Saamiset

Saamiset esitetään taseessa joko nimellisarvon tai tätä alemman todennäköisen arvon määräisinä.

Epävarmat saamiset on kirjattu nimellisarvoa alempaan todennäköiseen arvoon. Epävarmojen vakuutusmaksusaamisten arvonalennukset, velkajärjestelyssä ja yrityssaneerauksessa anteeksiannetut saatavat sekä vanhentuvat maksut käsitellään luottotappioina, jotka esitetään vakuutusmaksutulon oikaisuna.

MATA-regressisaamiset ja luopumisjärjestelmän eläkkeiden pääoma-arvojen palautussaamiset on kirjattu todennäköiseen arvoon. Muilta osin saamiset on kirjattu nimellisarvoonsa.

Sijoitukset

Sijoitukset arvostetaan Fiva:n ohjeen mukaisesti joko hankintamenoon tai hankintamenoa alhaisempaan käypään arvoon. Arvostus on suoritettu fifo-periaatteen mukaisesti joko hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Jatkuvan kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten markkinahinnan alittaessa niiden hankinta-arvon kirjataan ero arvonalennuksena sijoitustoiminnan kuluihin. Sijoituksista tehtyjen arvonalennusten palautukset kirjataan sijoitustoiminnan tuloksi ja näin pienentävät tehtyjä aliarvostuksia enintään hankintamenoon asti.

Koko juoksuaikansa pidettäväksi tarkoitetut joukkovelkakirjalainat on arvostettu taseessa hankintamenoon, johon on lisätty tai josta on vähennetty nimellisarvon ja hankinta-arvon erotus jaksoitettuna korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi.

Sijoitustodistukset arvostetaan hankintamenoon.

Kiinteistösijoitukset on taseessa arvostettu joko hankintahintaan, lisättynä mahdollisilla aktivoiduilla hankinnoilla tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen käypinä arvoina käytetään joko ulkopuolisen asiantuntijan arviota tai sisäisellä laskentamenetelmällä suoritettuja arviointeja.

Tilinpäätöksen liike- ja asuinkiinteistöjen käyvät arvot per 31.12.2015 perustuvat sisäisellä laskentamenetelmällä saatuihin arvioihin. Asunto Oy Tapiolan Tammen, Asunto Oy Tapiolan Saarnin ja Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinnin osalta käypänä arvona käytetään huoneistojen yhteenlaskettua julkisen hinnaston mukaista myyntihintaa.

Toimintokohtaiset liikekulut

Liikekulut ja poistot kirjataan toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työkyvyn ylläpidon hoitamisesta aiheutuneet kulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin, sijoitustoiminnasta aiheutuva kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hoidon ja hallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin. Muissa kuluissa esitetään lomituksen ja työturvallisuuden hoitokulujen osuus.

Poistot kirjataan vuonna 2006 vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti siten, että standardi atk-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot poistetaan viiden vuoden tasapoistoin ja koneet ja kalusto 25 %:n menojäännöspoistoina. Yleinen koneiden, laitteiden sekä standardiohjelmien aktivointiraja on 2 000 €. Taidehankinnoista ei tehdä säännönmukaisia poistoja. Lomitusjärjestelmän suunnittelukulut on aktivoitu ja poistetaan vaikutusaikanaan 8 vuoden kuluessa. Poistot aloitetaan kunkin ohjelmaosion valmistumisvuotena.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva sekä lisäeläketurva (työsuhde alkanut ennen 31.12.2004) on hoidettu Tapiola-yhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Vastuuvelan laskentaperiaatteet

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on kirjattava vastuuvalkana STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti MYEL:n mukaisen eläketurvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat siihen määrään asti, johon eläkelaitoksen ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät menojen peittämiseen (MYEL 125 §).

Apurahansaajien MYEL- eläketurvan vakuutusmaksuvastuu rahoitetaan apurahansaajien vakuutusmaksuilla ja sijoitustoiminnan tuotoilla vähennettynä kuluilla. Kuluilla tarkoitetaan tilinpäätöksessä korvausmenoja ja kohtuullisia hoitokuluja. Jäljelle jäävä osa tuotoista siirretään vakuutusmaksuvastuuseen STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (MATA) mukaisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva vastuu rahoitetaan perusturvaosuudesta, valtion osuudesta ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudesta MATA 15§:n 2 ja 3 momenteissa todettujen rahoitusosuuksien suhteessa. Työvahinkoturvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat Melan on kirjattava STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti korvausvastuuna. Siihen on siirrettävä vuosittain määrä, jolla MATA 15§:n 3 momentissa mainittu vakuutettujen osuus eroaa vuotuisesta vakuutusmaksutulosta.

Sen lisäksi, mitä kokonaiskustannusten rahoittamisesta MATA 15§:ssä säädetään, Kansaneläkelaitoksen ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on vuosina 2004-2018 suoritettava perusturvaosuuden osalta ennen vuotta 2004 syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi korvausvastuun täydennysmaksua siten, että täydennysmaksu jakaantuu Kelan ja Melan vastattaviin osuuksiin 15§:n 2 momentissa säädettyjen rahoitusosuuksien suhteessa. Perusteiden mukaan täydennysmaksu on tasasuuruinen eli 2,5 miljoonaa euroa/v, josta Kelan osuus on 1,9 miljoonaa euroa ja Melan Myel-osuus 0,6 miljoonaa euroa.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskeva vastuuvalka lasketaan STM:n vahvistamien perusteiden mukaan.

Lyhenteiden selitykset:

MYEL	maatalousyrittäjän eläkelaki
LUEL	luopumiseläkelaki
LUTUL	laki maatalousyrittäjien luopumistuesta (1995-2006) ja laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta (2007-2015)
MATA	maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki
MATA-Va	vapaa-ajan tapaturmavakuutus
MELA-PVRL	laki sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille
RHV	ryhmähenkivakuutus
VEKL	laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolme- vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

VAKUUTUSMAKSUTULO JA LAKISÄÄTEISET RAHOITUSOSUUDET

Vakuutusmaksutulo	2015		2014
MYEL-peruseläkevakuutus	188 405 498,00		191 321 959,00
Ryhmähenkivakuutus	770 186,39		826 111,53
MATA-Ta- vakuutus	11 150 634,54		11 417 430,08
MATA-Va- vakuutus	4 667 367,88		4 795 236,72
Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	204 993 686,81		208 360 737,33
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista (-)			
MYEL	-287 030,42	-362 944,85	
MATA	-20 277,11	-23 737,33	
RHV	-2 321,94	-2 646,90	-389 329,08
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	204 684 057,34		207 971 408,25
Jälleenvakuuttajien osuus (-)	-35 000,00		-35 000,00
Vakuutusmaksutulo	204 649 057,34		207 936 408,25
Valtion osuus x)			
MYEL	623 686 557,98		602 948 728,94
LUEL	34 472 247,85		37 437 331,08
LUTUL	48 016 396,82		51 212 135,92
MATA	8 654 354,92		11 167 160,51
MELA-PVRL	2 920 110,71		3 201 334,69
Valtion osuus	717 749 668,28		705 966 691,14
Kansaneläkelaitoksen osuus	9 952 554,18		12 303 518,06
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet	932 351 279,80		926 206 617,45

x) ei sisällä lomituksen valtion osuutta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

MAKSETUT KORVAUKSET

2015

2014

Eläkkeet

MYEL peruseläkkeet x)	676 237 786,61	663 889 669,31
MYEL lisäeläkkeet	8 305,20	8 860,56
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL peruseläkk.	201 259 474,91	198 869 583,66
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL lisäeläkk.	1 963 177,50	1 983 331,06
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet ja VEKL	1 664 773,05	1 386 807,00
YEL peruseläkkeet	15 236 653,56	14 272 380,95
YEL lisäeläkkeet	9 470,88	9 433,44
LUEL	34 472 247,85	37 437 331,08
LUTUL	46 299 186,82	50 484 107,92
MATA	15 440 955,91	15 788 555,07
MATA 15 § 2. mom:n ja 15 a §:n mukainen osuus (-)	-3 389 791,25	-4 190 481,84
	989 202 241,04	979 939 578,21

Korvaukset

MATA	20 542 200,31	23 692 326,17
MELA-PVRL	2 750 777,04	3 020 587,37
RHV	1 394 871,57	1 822 539,84
	24 687 848,92	28 535 453,38

Eläkkeet ja korvaukset

1 013 890 089,96 **1 008 475 031,59**

Muut suoritukset

578 941,16 **642 988,80**

Vastuunjakokorvaukset (-)

TyEL-LEL-TaEL-MEL	-93 680 553,73	-96 668 766,16
YEL	-15 267 322,92	-14 296 764,91
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	125 585,30	160 082,64
	-108 822 291,35	-110 805 448,43

VEKL-Valtion korvaus

-46 221,35 **-36 871,30**

Maksetut korvaukset ennen hoitokuluja ja jv-osuutta

905 600 518,42 **898 275 700,66**

Korvaustoiminnon hoitokulut

11 661 690,04 **10 639 959,65**

Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut

41 155,43 **28 671,03**

Maksetut korvaukset ennen jv-osuutta

917 303 363,89 **908 944 331,34**

Jälleenvakuuttajien osuus (-)

0,00 **0,00**

Maksetut korvaukset

917 303 363,89 **908 944 331,34**

x) sisältää myös MYELin osuuden MATAlle

TULOSLASKELMAN LIITTEET

SIIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY

Sijoitustoiminnan tuotot	2015		2014	
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Muut tuotot (vuokratuotot)	2 087 577,27		2 095 785,71	
Muut tuotot	<u>0,00</u>	<u>2 087 577,27</u>	<u>0,00</u>	<u>2 095 785,71</u>
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot ja voitto-osuudet	167 782,04		105 006,48	
Korkotuotot	1 405 213,33		1 308 761,74	
Muut tuotot	<u>642 274,91</u>	<u>2 215 270,28</u>	<u>557 964,76</u>	<u>1 971 732,98</u>
		4 302 847,55		4 067 518,69
Arvon alentumisten palautukset		5 787 717,09		1 693 249,81
Myyntivoitot		<u>19 748 747,91</u>		<u>15 256 052,23</u>
		29 839 312,55		21 016 820,73
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista		2 136 877,01		2 162 847,57
Kulut muista sijoituksista		247 062,75		111 862,14
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		<u>36 649,75</u>		<u>33 906,65</u>
		2 420 589,51		2 308 616,36
Sijoitusten arvonalentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	6 463 232,73		3 682 886,74	
Sij.om. suunn.muk.poistot	<u>0,00</u>	<u>6 463 232,73</u>	<u>0,00</u>	<u>3 682 886,74</u>
Myyntitappiot		<u>1 414 271,65</u>		<u>505 535,14</u>
		10 298 093,89		6 497 038,24
Sijoitustoiminnan hoitokulut		<u>440 770,63</u>		<u>414 172,94</u>
		10 738 864,52		6 911 211,18
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		19 100 448,03		14 105 609,55
Sijoitustoiminnan nettotuoton jakautuminen:				
MYEL - toiminta		8 271 032,62		5 788 675,12
MATA -Ta - toiminta		8 964 206,39		6 883 453,42
MATA- Va- toiminta		<u>1 865 209,02</u>		<u>1 433 481,01</u>
		<u>19 100 448,03</u>		<u>14 105 609,55</u>

TULOSLASKELMAN LIITTEET

LIIKEKULUT

Kokonaisliikekulut toiminnoittain

(ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

2015

2014

	Liikemenot	Suunn.mukaiset poistot	Yhteensä	Yhteensä
Maksetut korvaukset	11 612 299,86	90 545,61	11 702 845,47	10 668 630,68
Korvaustoiminnon hoitokulut	11 571 144,43	90 545,61	11 661 690,04	10 639 959,65
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	41 155,43	0,00	41 155,43	28 671,03
Liikekulut	12 188 905,73	94 450,03	12 283 355,76	11 523 204,02
Vakuutustoiminnon hoitokulut	6 035 052,74	47 225,02	6 082 277,76	5 275 646,66
Hallinnosta aiheutuvat kulut	6 153 852,99	47 225,01	6 201 078,00	6 247 557,36
Sijoitustoiminnan liikekulut	439 841,00	929,63	440 770,63	414 172,94
Kokonaisliikekulut	24 241 046,59	185 925,27	24 426 971,86	22 606 007,64

Tuloslaskelman hallinnon kulujen erittely

2015

2014

Lakisääteiset maksut			
ETK:n kustannusosuus	569 509,53		682 007,16
TELK Työeläkeas. muutoksenh.	75 983,32		84 982,88
Finanssivalvonnan valvontamaksu	7 763,83	653 256,68	9 445,88
Muut hallintokulut		632 031,74	610 828,23
Yhteensä		1 285 288,42	1 387 264,15
Tilintarkastajan palkkiot			
Tilintarkastus		30 132,00	30 132,00
Muut palvelut		0,00	2 343,60
		30 132,00	32 475,60

Kokonaisliikekulujen jakautuminen

MYEL- toiminta	16 714 782,22	15 470 065,49
MATA-Ta - toiminta	5 489 226,10	4 883 299,47
MATA-Va - toiminta	914 518,35	814 514,76
LUTU - toiminta	1 308 445,19	1 438 127,92
	24 426 971,86	22 606 007,64

Henkilöstökulut (ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

Palkat ja palkkiot	8 052 548,48	8 029 258,36
Eläkekulut	1 590 903,13	1 577 463,84
Muut henkilösivukulut	415 967,59	398 843,04
Muut henkilöstökulut	664 237,68	645 998,46
	10 723 656,88	10 651 563,70

Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Palkkiot valtuuskunnan jäsenille ja varajäsenille	31 075,00	28 095,00
Palkkiot hallituksen jäsenille ja varajäsenille	69 448,00	58 973,00
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen	303 748,01	301 657,46

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta. Lisäeläketurva on järjestetty Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö LähiTapiolassa.

Luottamustoimessa oleville henkilöille on kustannettu TyEL-järjestelmän vähimmäisehtojen mukainen eläketurva.

Johdolle ei ole annettu rahalainoja, vakuuksia eikä myönnetty muita vastuusitoumuksia.

Henkilöstön keskimääräinen nettohenkilömäärä

Konttorihenkilöstö	143	146
Asiamiehet	34	33

TULOSLASKELMAN LIITTEET

VASTUUVELAN MUUTOKSEN ERITTELY

	31.12.2015	Muutos 2015	31.12.2014	31.12.2013
MYEL-peruseläketurvan vakuutusmaksuvastuu	44 965 623,06	3 050 808,45	41 914 814,61	38 862 350,67
APUR. MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu	51 443 254,16	12 819 084,10	38 624 170,06	27 845 075,75
MYEL-lisäeläketurvan vakuutusmaksuvastuu	5 952,01	-2 537,96	8 489,97	8 849,48
MYEL-lisäeläketurvan korvausvastuu	28 403,75	-4 876,29	33 280,04	34 805,49
MATA -Ta:n korvausvastuu	106 198 315,62	4 254 601,04	101 943 714,58	97 258 834,00
MATA -Va:n korvausvastuu	22 904 624,82	1 578 967,53	21 325 657,29	20 396 789,68
	<u>225 546 173,42</u>	<u>21 696 046,87</u>	<u>203 850 126,55</u>	<u>184 406 705,07</u>

MUUT TUOTOT

2015

2014

Lomitustoiminnan tuotot

Kuntien lomituksen käyttökustannusten korvaus	164 030 788,13	178 523 025,94
Kuntien lomituksen hallintokustannusten korvaus	14 138 973,88	14 857 992,28
Melan lomituksen hallintokustannusten korvaus	1 819 000,00	2 000 000,00
Turkistuottajien lomituksen hallintokust.korvaus	181 998,84	181 713,00
Turkistuottajien lomituksen käyttökust.korvaus	2 356 249,59	2 501 391,55
Poronhoitajien sijaisapukustannusten korvaus	180 920,69	223 343,61
	<u>182 707 931,13</u>	<u>198 287 466,38</u>

MUUT KULUT

Lomitustoiminnan kulut

Kuntien lomituksen käyttökustannukset	164 030 788,13	178 523 025,94
Kuntien lomituksen paikallishallintokustannukset	14 138 973,88	14 857 992,28
Turkistuottajien lomituksen hallintokustannukset	181 998,84	181 713,00
Turkistuottajien lomituksen käyttökustannukset	2 356 249,59	2 501 391,55
Poronhoitajien sijaisapukustannukset	180 920,69	223 343,61
Melan lomituksen hoitokulut		
Henkilöstökulut	470 533,59	449 475,07
Atk-kulut	331 821,08	328 889,38
Muut kulut	406 733,12	420 758,33
Poistot	137 618,66	1 577 712,48
	<u>1 346 706,45</u>	<u>1 577 712,48</u>
	<u>182 235 637,58</u>	<u>197 865 178,86</u>

Työturvallisuustoiminnan kulut

Työturvallisuuden apurahat	81 724,00	251 387,10
Työturvallisuuden hoitokulut	559 530,86	572 170,58
	<u>641 254,86</u>	<u>823 557,68</u>

TASEEN LIITTEET

SIIJOITUKSET

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	31.12.2015	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		33 394 535,57	33 394 535,57	72 082 657,81
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		155 396 004,76	155 396 004,76	172 290 385,52
Rahoitusmarkkinavälineet		1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
Muut lainasaamiset		27 350,00	27 350,00	27 350,00
		<u>189 817 890,33</u>	<u>189 817 890,33</u>	<u>245 400 393,33</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

0,00
189 817 890,33

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 55 582 503,00

Sijoitukset	31.12.2014	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		32 458 681,10	32 458 681,10	73 593 997,00
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		138 051 524,62	138 051 524,62	157 363 341,35
Rahoitusmarkkinavälineet		1 000 000,00	1 000 000,00	1 017 452,05
Muut lainasaamiset		42 450,00	42 450,00	42 450,00
		<u>171 552 655,72</u>	<u>171 552 655,72</u>	<u>232 017 240,40</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

0,00
171 552 655,72

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 60 464 584,68

TASEEN LIITTEET

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset

Hankintameno	1.1.2014
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno	31.12.2014
Hankintameno	1.1.2015
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno	31.12.2015

Kiinteistöosakkeet

32 900 104,37
2 865 530,71
-3 306 953,98
32 458 681,10
32 458 681,10
3 260 456,33
-2 324 601,86
33 394 535,57

2015

Omassa käytössä olevat kiinteistöosakkeet

Jäljellä oleva hankintameno	9 457 230,40
Kirjanpitoarvo	9 457 230,40
Käypä arvo	15 246 483,54

Sijoituskiinteistö- ja asunto-osakkeet

	Omistusosuus	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo	100,0 %	1 600 000,00	1 600 000,00
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13	100,0 %	2 250 000,00	2 250 000,00
Kiinteistö Oy Metsätapiola	51,02 %	15 701 269,21	33 673 200,00
Kiinteistö Oy Tietäjäntie 11	100,0 %	840 000,00	840 000,00
Kiinteistö Oy Hopia-avain	100,0 %	1 600 000,00	1 600 000,00
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2	100,0 %	1 235 667,92	3 864 600,00
Asunto Oy Otatornit	29,6 %	1 880 527,80	4 962 960,00
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen	23,0 %	416 090,20	680 000,00
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143		461 655,12	500 000,00
		25 985 210,25	49 970 760,00
Muut kiinteistö- ja asunto-osakkeet			
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti	51,02 %	3 163 332,30	3 163 332,30
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	41,92 %	799 903,36	1 602 360,00
As Oy Tapiolan Jalava	0,70 %	77 067,90	203 278,76
As Oy Tapiolan Pyökki	6,71 %	570 948,04	1 398 270,51
As Oy Tapiolan Saarni	51,02 %	1 188 510,36	8 542 473,60
As Oy Tapiolan Tammi	51,02 %	1 609 563,36	7 202 182,64
		7 409 325,32	22 111 897,81
Kiinteistö- ja asunto-osakkeet yhteensä		33 394 535,57	72 082 657,81

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Pörssiyhtiöt	2 757 175,82	3 291 037,27
Muut kuin pörssiyhtiöt yhteensä	4 505 746,14	6 296 361,37
Sijoitusrahasto-osuudet yhteensä	148 133 082,80	162 702 986,88
Osakkeet ja osuudet yhteensä	155 396 004,76	172 290 385,52

Joukkovelkakirjalainat

1 000 000,00	1 000 000,00
--------------	--------------

Muut lainasaamiset

2015	2014
------	------

Lainasaamiset vakuuden mukaan jaoteltuna
Pankkitakaus

27 350,00	42 450,00
-----------	-----------

TASEEN LIITTEET

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	3 545 068,15	1 246 093,07	4 791 161,22
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-2 030 746,29	0,00	-2 030 746,29
Lisäykset	0,00	11 275,32	11 275,32
Vähennykset	0,00	-66 753,09	-66 753,09
Hankintameno 31.12.2015	1 514 321,86	1 190 615,30	2 704 937,16
Kertyneet poistot 1.1.2015	-3 302 469,48	-715 507,44	-4 017 976,92
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	2 030 746,29	0,00	2 030 746,29
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	66 753,09	66 753,09
Tilikauden poistot	-210 720,38	-115 584,02	-326 304,40
Kertyneet poistot 31.12.2015	-1 482 443,57	-764 338,37	-2 246 781,94
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	31 878,29	426 276,93	458 155,22

Hankinnat/poistot toiminnoittain

	Kirjanpitoarvo 1.1.2015	Lisäys/Vähennys netto	Poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.2015
Lomitus				
Atk-järjestelmä	134 188,06	0,00	134 188,06	0,00
Hallinto	10 875,45	0,00	3 430,60	7 444,85
	145 063,51	0,00	137 618,66	7 444,85
Työturvallisuus	8 787,41	0,00	2 760,47	6 026,94
Muu toiminta	619 333,38	11 275,32	185 925,27	444 683,43
	773 184,30	11 275,32	326 304,40	458 155,22

VASTUUT

Sijoitussitoumukset

Sijoitussitoumuksista jäljellä oleva maksamaton osuus	31.12.2015
Essedel Russia Opportunity Fund Ky	35 094,62
IPR.VC Fund I Ky	1 429 517,24
Medtech Pre-Exit Ky	135 000,00
VNT Management/ Power Fund II Ky	41 128,17
Selected Mezzanine Funds I Ky	229 980,40
Selected Private Equity Ky	167 404,11
Superhero Venture Fund 2015	1 482 666,84

Leasingvuokra- ja muut sopimusperusteiset vastuut

Vuonna 2016 maksettavat	455 417,58
Myöhemmin maksettavat	856 482,64
Yhteensä	1 311 900,22

Vuokravastuut

Vuonna 2016 maksettavat	100 278,00
Myöhemmin maksettavat	509 746,50
Yhteensä	610 024,50

TASEEN LIITTEET

SAAMINEN VALTIOLTA JA KELALTA / VELKA VALTIOLLE JA KELALLE

Saaminen (+) /Velka (-)

SAAMINEN VALTIOLTA /VELKA VALTIOLLE

	2015	2014
MYEL 135 §	-1 113 442,02	-2 266 030,34
LUEL 22 §	-127 752,15	-62 668,92
LUTUL 38 §	-1 283 603,18	-1 587 864,08
MATA 16 §	-1 945 645,08	-832 839,51
PVRL 10 §	-149 889,29	-98 665,31
	-4 620 331,72	-4 848 068,16

SAAMINEN KELALTA/VELKA KELALLE

MATA 16 §	-1 847 445,82	-796 481,94
	-6 467 777,54	-5 644 550,10

SIIRTOVELAT

	2015	2014
Valtionosuusennakko (MMM)	-6 366 666,66	0,00
Muut siirtovelat	-7 109 225,89	-4 906 702,65
	-13 475 892,55	-4 906 702,65

SAAMINEN/VELKA VASTUUNJAOSTA

Siirtosaaminen (+) / Siirtovelka (-)

	2015	2014
YEL-eläkkeet	783 316,41	643 028,88
TyEL-, TEL-, LEL-, TaEL-, MEL-, KELAL-, VEL-, KUEL- ja KIEL- eläkkeet	-396 552,68	-832 783,14
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	-51 091,11	-134 242,54
	335 672,62	-323 996,80

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

	osuus %	Oma pääoma 31.12.2015	Tilikauden voitto/ tappio eur
Melan kokonaan omistamat:			
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Espoo	100	1 692 518,61	1 846,96
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13, Kauniainen	100	2 374 295,22	0,77
Kiinteistö Oy Tietäjäntie 11, Espoo	100	621 493,65	2 184,04
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Kauniainen	100	1 176 298,13	3 804,19
Kiinteistö Oy Hopia-avain, Helsinki	100	1 045 461,51	-354,94
Melan osittain omistamat:			
Kiinteistö Oy Metsätapiola, Espoo	51,02	20 478 693,22	565 015,59
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti, Espoo	51,02	6 191 113,97	1 094,76
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti, Espoo	41,92	303 665,81 x)	-29 987,93 x)
Asunto Oy Tapiolan Jalava, Espoo	0,60	14 488 418,54	-609,72
Asunto Oy Tapiolan Pyökki, Espoo	8,72	12 045 171,24	-3 486,06
Asunto Oy Tapiolan Saarni, Espoo	51,02	2 084 152,96	193,92
Asunto Oy Tapiolan Tammi, Espoo	51,02	2 089 215,47	-390,17
Asunto Oy Otatornit, Espoo	29,6	1 497 652,71 x)	38 460,01 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	23,0	1 456 015,16 x)	-2 378,65 x)

x) Vuoden 2014 tilinpäätöslukuja

Melan taloudellista kehitystä ja vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut

Luvut eivät sisällä lomitusta

	2015 milj. e	2014 milj.e	2013 milj. e	2012 milj. e	2011 milj. e
Vakuutusmaksutulo	205,0	208,4	207,7	191,5	183,7
Valtion osuus	717,7	706,0	698,3	682,2	662,0
Kansaneläkelaitoksen osuus	10,0	12,3	13,3	11,2	12,3
Maksetut eläkkeet ja korvaukset	-1 037,8	-1 009,1	-993,2	-964,7	-929,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	14,9	26,9	19,0	22,6	-5,2
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	5,2 %	11,5 %	9,2 %	12,7 %	-3,0 %
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	7,3	20,1	12,9	17,1	-10,6
Liikevaihto	962,5	947,6	937,0	900,6	873,4
Kokonaisliikekulut	-24,4	-22,6	-25,1	-23,8	-23,8
% liikevaihdosta	2,5 %	2,4 %	2,7 %	2,6 %	2,7 %
MYEL-liikekulut % MYEL- työtulosummasta	1,3 %	1,2 %	1,4 %	1,2 %	1,1 %
Vastuuvelka	225,5	203,9	184,4	162,8	146,9
Eläkevarat	281,1	264,3	241,5	209,9	178,3
MYEL-työtulosumma	1 347,8	1 404,0	1 425,7	1 435,4	1 432,6
	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä
MYEL-vakuutettuja 31.12.	67 157	70 754	73 211	75 919	78 459
MATA-vakuutettuja 31.12.	88 297	91 326	92 878	94 840	96 643
Eläkkeen- ja korvauksensaajia 31.12.	128 505	132 850	137 462	142 048	146 928

Tunnuslukujen laskentakaavat ja tunnuslukujen sisältö 31.12.2015**Vakuutusmaksutulo**

MYEL- ja MATA-vakuutusmaksutulot suoriteperusteisesti ennen luottotappion ja jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä.

Valtion osuus

Melan saamat valtionosuudet MYEL-järjestelmän ja luopumisjärjestelmien kustannuksista.

Kansaneläkelaitoksen osuus

Kansaneläkelaitoksen suorittama osuus tapaturmajärjestelmän kustannuksista.

Maksetut eläkkeet ja korvaukset

Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet ja korvaukset ennen vastuunjakokorvauksen vähentämistä

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin = raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kassavirta kauden aikana.

Tuotto sitoutuneelle pääomalle lasketaan TWR (time weighted return) -kaavaa käyttäen.

Tuoton päivänoteeraus = (Muutos - Kassavirta) / (Edellisen päivän markkina-arvo)*100

Muutos = Nykyinen markkina-arvo - edellisen päivän markkina-arvo

Kassavirta = ostot - myynnit - tuotot + kulut

Tuotto pidemmälle aikavälille lasketaan ketjuttamalla:

$$\text{Tuotto} = ((1 + \text{tuotto}_1) * (1 + \text{tuotto}_2) * \dots * (1 + \text{tuotto}_n) - 1) * 100$$
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin = sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin - vastuuvelan tuottovaatimus.

Liikevaihto

Liikevaihto = vakuutusmaksutulo ennen vakuutusmaksusaamisten luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + valtion osuus + Kansaneläkelaitoksen osuus + sijoitustoiminnan tuotot tuloslaskelman mukaan.

Kokonaisliikekulut

Toimintokohtaiset liikekulut yhteensä (eivät sisällä lomitusta ja työturvallisuutta).

Vastuuvelka

Taseen vastuuvelka

Eläkevarat

Eläkevarat = Melan vastuuvelka per 31.12.2015 + sijoitusten kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus.

MYEL - työtulosumma

Vakuutuskannasta per 31.12.2015 laskettu MYEL-työtulosumma koko vuodelle.

	Perusjakauma				Riskijakauma ⁸⁾					
	31.12.2015		31.12.2014		31.12.2015		31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	142,76	52,5	129,35	51,5	142,76	52,5	51,5	52,9	54,2	57,4
Lainasaamiset ¹⁾	0,03	0,0	0,04	0,0	0,03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Joukkovelkakirjalainat	79,14	29,1	74,46	29,6	79,14	29,1	29,6	31,1	34,7	34,8
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	63,59	23,4	54,84	21,8	63,59	23,4	21,8	21,8	19,4	22,5
Osakesijoitukset yhteensä	78,62	28,9	66,09	26,3	78,62	28,9	26,3	25,7	27,0	24,5
Noteeratut osakkeet ³⁾	74,11	27,2	60,96	24,3	74,11	27,2	24,3	23,1	24,6	22,1
Pääomasijoitukset ⁴⁾	4,47	1,6	5,09	2,0	4,47	1,6	2,0	2,6	2,4	2,3
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,04	0,0	0,04	0,0	0,04	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kiinteistösijoitukset yhteensä	47,54	17,5	49,96	19,9	47,54	17,5	19,9	18,4	15,7	14,6
Suorat kiinteistösijoitukset	47,54	17,5	48,36	19,2	47,54	17,5	19,2	17,8	15,1	14,1
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	0,00	0,0	1,60	0,6	0,00	0,0	0,6	0,6	0,6	0,5
Muut sijoitukset	3,22	1,2	5,97	2,4	3,22	1,2	2,4	3,0	3,1	3,5
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	2,78	1,0	4,63	1,8	2,78	1,0	1,8	2,1	2,3	2,6
Hyödykesijoitukset	0,00	0,0	0,87	0,3	0,00	0,0	0,3	0,6	0,7	0,7
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,44	0,2	0,46	0,2	0,44	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Sijoitukset yhteensä	272,14	100,0	251,37	100,0	272,14	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	272,14	100,0	251,37	100,0	272,14	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	5,02									

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratraktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.

Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle			
31.12.2015			2014	2013	2012	2011
milj. euroa	milj.euroa	%	%	%	%	%
Tuotto € / % sit. pääomalle						
Korkosijoitukset yhteensä	-0,05	155,57	-0,11	3,58	1,50	8,27
Lainasaamiset ¹⁾	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	-0,12	79,82	0,21	6,87	2,46	13,09
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	0,07	75,71	0,10	0,18	0,26	0,55
Osakesijoitukset yhteensä	7,36	66,81	11,71	8,06	16,14	13,86
Noteeratut osakkeet ³⁾	8,14	61,64	13,96	10,28	16,91	16,52
Pääomasijoitukset ⁴⁾	-0,78	5,13	-14,86	-13,05	8,62	-9,14
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,00	0,04	0,75	1,12	0,46	0,63
Kiinteistösijoitukset yhteensä	6,65	43,64	15,26	46,96	27,77	28,73
Suorat kiinteistösijoitukset	6,52	43,67	14,95	48,08	28,75	29,28
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	0,13	-0,03	8,00	19,91	4,70	25,04
Muut sijoitukset	0,19	4,03	2,79	-3,09	1,97	6,77
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,22	3,06	5,22	0,82	2,28	5,53
Hyödykesijoitukset	-0,05	0,54	-5,43	-21,77	-7,17	6,66
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,02	0,43	3,65	-3,95	29,32	25,93
Sijoitukset yhteensä	14,15	270,04	5,20	11,48	9,21	13,71
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	0,72	-0,22	0,00	0,00	0,00	0,00
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	14,87	269,82	5,20	11,48	9,21	12,71
						-2,96

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratraktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallintatyön perustana on Melan toiminta-ajatus, toimintaympäristön analyysi ja strategiset tavoitteet. Se on jatkuvaa ja systemaattista toimintaa ja kattaa kaikki Melan tehtäväalueet. Melan riskienhallinnan tavoitteena osana sisäistä valvontaa on taata toiminnan häiriöttömyys, jatkuvuus ja taloudellisuus ehkäisemällä tunnistettujen riskien toteutumista ja minimoimalla niistä aiheutuvat menetykset. Riskienhallinnan avulla voidaan toisaalta tunnistaa epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaarantaa toiminnan tavoitteiden saavuttamista, toisaalta voidaan myös tunnistaa mahdollisuuksia.

Olennaista on pyrkiä kohdistamaan riskienhallinnan resurssit kustannustehokkaasti, mikä edellyttää toiminnan avainriskien hahmottamista. Tässä prosessissa on arvioitava riskien vaikutusten merkittävyys ja toteutumisen todennäköisyys, jotta voidaan kehittää niiden hallintaan asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Julkista tehtävää hoitavana eläkelaitoksena Melan riskienhallintapolitiikka on lähtökohtaisesti riskejä karttavaa. Tavoite on riskien tunnistaminen, harkittu hallinta ja mahdollinen riskien pienentäminen tai poistaminen.

Riskienhallinnan vastuu ja valvonta

Melan hallitus huolehtii eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmästä (MYEL 119 §). Hallitus hyväksyy vuosittain Melan koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman, jossa määritellään eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet.

Lisäksi Melan hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan periaatteet, joiden noudattaminen toteuttaa osaltaan myös riskienhallintaa Melassa.

Riskienhallinnan organisointi

Melan hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnasta osana Melan sisäistä valvontaa. Hallitus hyväksyy vuosittaisen riskienhallintasuunnitelman ja arvioi vuosittain, onko Melan sisäinen valvonta, mukaan lukien riskienhallinta, asianmukaisesti järjestetty. Sijoitustoiminnan riskienhallinnassa hallituksen työvaliokunnalla on työvaliokunnan sijoitustoimintaan liittyvien tehtävien vuoksi keskeinen rooli. Hallitus huomioi riskienhallinnan tuottaman informaation osana strategista suunnittelua ja päätöksentekoa.

Riskienhallintatoimintoa johtaa toimitusjohtaja apunaan johtoryhmä. Riskienhallintaprosessin käytännön kehittämis- ja koordinoitavuus kuuluu toimitusjohtajan alaisuudessa työskentelevälle lakiasiainpäällikölle.

Kunkin yksikön päällikkö vastaa yksikkönsä riskienhallinnan toteutuksesta. Vuosittaisen toimintasuunnittelun yhteydessä yksiköt ja aktuaari laativat toimintaansa koskevat riskienhallintasuunnitelmat. Tunnistettujen yksittäisten riskien vastuulliset on määriteltävä henkilötasolla kunkin yksikön riskienhallintasuunnitelmassa.

Seuranta ja valvonta

Riskienhallinnan valvonnassa toimitusjohtajan apuna on Melan johtoryhmä. Valvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että suunnitelmissa esitetyt toimet riskien hallitsemiseksi käytännössä toteutetaan tarkkailemalla asetettujen mittareiden tuloksia eli riskien pysymistä hyväksyttävissä rajoissa sekä riskienhallintaprosessin etenemistä ja toimivuutta. Lakiasiainpäällikön vastuulla on riskienhallinnan arviointitoiminto, jonka avulla varmistetaan, että Melan toiminnassa noudatetaan hallituksen hyväksymiä riskienhallintaperiaatteita.

Yksiköt seuraavat riskienhallintasuunnitelmiansa toteutumista asetettujen mittareiden avulla.

Sisäinen tarkastus käyttää hyväksi Melassa suoritettujen riskikartoitusten tuloksia tarkastuskohteiden valinnassa, tarkastaa myös riskienhallintatoimintoa ja antaa pyydettäessä riskienhallintaa koskevia asiantuntijalausuntoja.

Raportointi

Hallitukselle raportoidaan puolivuositteittain riskienhallinnan kokonaistilanteesta. Hallitukseen tuodaan sijoitusriskiraportit neljännesvuositteittain sekä erikseen muut mahdolliset olennaiset riskihavainnot vuoden aikana.

Yksiköiden olennaisista riskihavainnoista raportoidaan neljännesvuositteittain johtoryhmälle.

Vakuutusteknisen vastuuvelan riskit ja riskienhallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) vahvistamien perusteiden mukaisesti maatalousyrittäjien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuuseen siirretään tilinpäätöksessä se osa Melan tuotoista, jota ei ole käytetty Melan muiden kulujen peittämiseen. Maatalousyrittäjien MYEL on siten puhtaasti jakojärjestelmä ja vastuuvetka luonteeltaan lähinnä maksuvalmiutta varmistava puskurirahasto. Sen määrän vähäisyydestä johtuen maksuvalmiusriski kohdistuu pääosin vuotuisen vakuutusmaksutulon ja valti-onosuuden arviointiin.

Apurahansaajien MYEL-perusturvan mukaiset rahavirrat on pidettävä erillään maatalousyrittäjien vastaavista ja siksi apurahansaajien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu muodostuukin apurahansaajien tulojen ja menojen erotuksena STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti. Valtio osallistuu apurahansaajien eläketurvan rahoitukseen tulevaisuudessa, jos apurahansaajien vakuutusmaksuvastuu joskus menee negatiiviseksi.

MYEL-lisäturvaliikkeen pienuudesta johtuen siihen ei liity olennaista riskiä. Valtio osallistuu lisäturvan mukaisten eläkkeiden maksuun siltä osin kuin vastuuvetka ja sille saatu sijoitusten tuotto ei riitä.

MATA:n mukaisen lakisääteisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva kustannus rahoitetaan perusturvaosuudella (Kela ja MYEL), valtion osuudella ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella. Perusturvan rahoittajat eivät osallistuneet pysyvien korvausten rahastointiin ennen vuotta 2004, ja tästä johtuen ne maksavat siirtymävaiheen 2004–2018 aikana erillistä täydennysmaksua syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi. Sekä täydennysmaksu että todellinen korvausvastuu määrätään STM:n vahvistamien perusteiden nojalla. Siirtymävaiheen jälkeen työajan MATA on täysin rahastoiva järjestelmä pysyvien korvausten osalta. MATA 15 § 3 momentin mukaisen vakuutettujen kustannusosuuden ja vuotuisen vakuutusmaksutulon erotusta seurataan tasoitusvastuulla, joka kontrolloi samalla vakuutusmaksutason oikeellisuutta. STM vahvistaa perusteet myös vakuutusmaksun osalta.

Vapaaehtoisen vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen rahoittavat vakuutetut vakuutusmaksulla, jonka tason STM vahvistaa. Vapaaehtoisessa vapaa-ajan vakuutuksessa riski vakuutuskannan äkilliseen pudotukseen on olemassa, joten vastuun määrän on oltava oikein mitoitettu, että jo sattuneiden vahinkojen vastaiset korvaukset pystytään maksamaan. Vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuussa käytetään samaa pääomitusmallia kuin lakisääteisessä työajan tapaturmavakuutuksessa. STM vahvistaa myös vapaa-ajan vakuutuksen perusteet sekä korvausvastuun että vakuutusmaksun osalta.

Riskienhallintaprosessit

Vakuutusmaksun, hoitokulun ja vakuutusteknisten vastuiden perusteet vahvistetaan STM:ssä kaikkien Melan harjoittamien vakuutusliikkeiden osalta. Luottotappioriski ei ole olennainen, mutta sitä seurataan jatkuvasti. Lakisääteisyydestä johtuen Mela ei voi tehdä vastuuvaihtoa eläke- ja tapaturmavakuutuksessa.

Maatalousyrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (MYEA) 5 §:n mukaisesti valtionosuus vahvistetaan vuoden aikana kolme kertaa: edellisen vuoden marraskuussa vahvistetaan ennakkoerät koko seuraavalle vuodelle, kesäkuussa tarkistetaan ennakkoerät kuluvan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle (samalla kun vahvistetaan edellisen vuoden lopullinen valtionosuus) ja marraskuussa tarkistetaan joulukuulta suoritettava ennakkoerä. Valtionosuusselvitykset pohjautuvat tarkkoihin seurantamalleihin, jotka nojaavat tuoreimpaan mahdolliseen tilastotietoon ja joissa huomioidaan jo tiedossa olevat laki-, atk-, ym. muutokset.

Vapaa-ajan MATA-liikkeessä on isoja vahinkoja vastaan turvauduttu yksittäisylivahinkojälleenvakuutuksella (Excess of Loss). Jälleenvakuutuksen kate on se osa vahinkomenosta, joka ylittää 500 000 euroa jälleenvakuuttajan enimmäisvastuun ollessa 1 000 000 euroa lopullista yhtä vahinkoa kohti. Vapaa-ajan MATA:n vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan tasoitusvastuulla, jolla on riskiteoreettisesti määrätty ala- ja yläraja.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

MYEL-perusturvan mukaisessa vakuutusliikkeessä seurataan TyEL:n perustekorkoa, mikä määrätään puolivuositain. MYEL-lisäturvan perustekorko on 4,25 %. Työajan ja vapaa-ajan MATA-vakuutuksissa perustekorko on 3,5 %.

MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeiden seurantamalleissa käytetään kuolevuusperustetta, joka on määritetty MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeensaajien tietojen pohjalta. MATA-vakuutuksissa käytetään myös MYEL:n kuolevuusperustetta, mutta MATA:n mukaisten pysyvien korvausten pääomituksessa käytetään yleisen tapaturmavakuutuksen kuolevuusperustetta ja sen mukaisia pääoma-arvokertoimia. Tapaturmavakuutuskeskus (TVK) on päivittänyt näitä kertoimia uuden kuolevuusperusteen mukaisiksi vuonna 2011. Uudet kertoimet otettiin käyttöön Melassa per 31.12.2013 laskennan yhteydessä.

Määrällisiä tietoja vakuutusteknisestä vastuuvälästä

Vakuutusteknisen vastuuvälän määrätiedot vakuutusliikkeittäin sekä vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista. Vapaa-ajan MATA-vakuutuksen tasoitusvastuun määrä, tavoitevyöhykkeen ala- ja yläraja sekä niiden kehitys kymmenen vuoden ajalta löytyvät myös tilinpäätösaineistosta.

Sijoitusriskien hallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sijoitustoiminnan merkitys on suhteellisesti pienempi kuin työeläkejärjestelmässä yleensä. Melan sijoitusomaisuuteen kohdistuu markkina-, korko- ja likviditeettiriski, joista Melan toiminnan rahoituksesta johtuen merkittävin on likviditeettiriski. Tämä on otettu sijoitustoiminnassa huomioon sijoittamalla varallisuutta helposti rahaksi muutettaviin kohteisiin sekä laatimalla pitkäaikaista likviditeettiennustetta.

Sijoituspolitiikka, sen muutokset samoin kuin sijoitustoiminnan yksityiskohtaiset tavoitteet on kuvattu vuosittain laadittavassa sijoitussuunnitelmassa.

Riskienhallintaprosessit

Hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman ja Melan koko toimintaa koskevan riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelmassa kuvataan sijoitustoimintaan liittyviä yleisiä sisäiseen valvontaan liittyviä periaatteita ja näitä periaatteita tarkennetaan sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussuunnitelman toteutumista seurataan vähintään neljännesvuosittain sekä hallituksen työvaliokunnassa että hallituksessa. Sijoitusriskien valvonnasta ja raportoinnista vastaa talousyksikkö.

Merkittävä osa Melan sijoitusomaisuudesta on ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hallussa. Yhden omaisuudenhoitajan hallinnoiman salkun suuruus on ollut rajoitettuna 40 %:iin keskimääräisestä vastuuelan bruttomäärästä. Keskinäisissä sopimuksissa on rajoitettu salkunhoitajan valtuuksia allokaation suhteen. Salkunhoitajia valvotaan vähintään kuukausitasoisen raportoinnin avulla sekä tapaaamalla vastuuhenkilöitä säännöllisesti. Salkunhoitajina käytetään vain hyvämaineisia ja yleisesti tunnettuja toimijoita.

Melan toimeenpanemassa erillislainsäädännössä on säädetty kussakin tapauksessa erikseen sijoitusten minimituottovaatimus:

- MYEL-peruseläkevakuutukselle perustekorko (1.1.2015 alk. 5,50 % ja 1.7.2015 alk. 5,75 %)
- MYEL-lisäeläkevakuutukselle perustekorko on 4,25 %
- MATA-vastuuvelalle perustekorko on 3,5 %

Vuodesta 2008 lähtien otettiin käyttöön VaR ja stressitestaus-seuranta. Tämän avulla pystytään paremmin arvioimaan sijoitustoiminnan enimmäistappioriskejä sekä markkinoiden muutosten vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Sijoitukset ja niiden tuotot on kuvattu aiemmin liitetiedoissa ja tunnusluvuissa.

Sijoitusten osuudet lajeittain keskimäärin vuoden 2015 lopun tilanteesta. Luvuissa eivät ole mukana omien toimitilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Metsätapiolan osakkeet eivätkä sijoitustilit.

Sijoituslaji	Sitoutunut pääoma (milj. e) 31.12.2015	Osuus %	Tuotto % / v
Lainat	0,0	0,0	1,8
Joukkovelkakirjalainat	78,6	35,9	0,2
Markkinaraha	10,5	4,8	0,4
Korkosijoitukset yhteensä	89,2	40,7	0,2
Osakkeet ja osuudet	82,3	37,6	10,8
Kiinteistöt	47,5	21,7	14,6
Kaikki	219,1	100,0	5,2

Sijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2015) jakautuvat maantieteellisesti siten, että 30,2 % on sijoitettu Suomeen, 37,2 % muuhun Eurooppaan ja 32,5 % muuhun maailmaan.

Kiinteistösiijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2015) jakautuvat toimistokiinteistöihin 49,1 % (5 kohdetta), asuinkiinteistöihin 46,1 % (6 kohdetta) ja muihin kiinteistökohteisiin 4,9 % (4 kohdetta) sekä kiinteistörahastot 0,0 %. Kohteet sijaitsevat pääosin pääkaupunkiseudulla.

Operatiiviset riskit

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Riskienhallinta on osa jokaisen yksikön työtä. Vuosittaisen toiminnansuunnittelun yhteydessä ne otavat kantaa olennaisiin toimintaansa liittyviin riskeihin sekä niiden ennaltaehkäisy- ja hallintatoimenpiteisiin laatimalla riskianalyysin pohjalta erillisen yksikkökohtaisen riskienhallintasuunnitelman. Näistä yksittäisistä riskienhallintasuunnitelmista koostetaan koko Melan toiminnan kattava riskienhallintasuunnitelma.

Riskienhallintaprosessit

Riskienhallintaprosessien työvälineinä toimivat mm. Melan työ- ja käsittelyjärjestys, taloushallinnon työjärjestys ja sen nojalla annetut erilliset ohjeet, salassapito-ohjeet, tietoturvaohjeistus, suojeleohjeet sekä varautumissuunnitelma.

Operatiivisia riskejä hallitaan jatkuvalla kouluttautumisella ja seuraajasuunnittelulla, oikealla organisoitumisella ja tietojenkäsittelyjärjestelmiin rakennetuilla ennalta ehkäisevillä kontrolleilla, joiden avulla pyritään rajoittamaan epäsuotavien tapahtumien todennäköisyyttä. Esimiesvalvonnan, täsmäytysten ja otostarkastusten avulla toteutetaan käsittelyn ja sovellusten jatkuvaa laadunvalvontaa. Sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että toiminta on lakien, määräysten ja ohjeiden sekä toiminnan taloudellisuudelle ja tehokkuudelle asetettujen tavoitteiden mukaista. Omaisuus- ja vahinkoriskit kartoitetaan vuosittain ja olennaiset riskit on vakuutettu.

Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

Operatiiviset riskit liittyvät sekä sisäiseen että ulkoiseen toimintaympäristöön. Melan kaikki toiminnot ovat suuresti riippuvaisia atk-sovelluksista, eri rekistereistä ja niissä olevista tiedoista. Merkittävän operatiivisen riskin muodostaa myös suuri volyymi maksuliikenteessä. Melan on huomioitava jatkuvasti muun muassa vakuutettujen toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset sekä toiminta-alueittensa uudistuva lainsäädäntö.

ALLEKIRJOITUKSET

Espoossa 15. maaliskuuta 2016

Juha Marttila
puheenjohtaja

Mikko Kautto
varapuheenjohtaja

Holger Falck

Esa Hiiva

Pentti Leppäaho

Hannu Mäkinen

Jarmo Mäntyharju

Heikki Palm

Kati Partanen

Päivi Huotari
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet kertomuksen.

Espoossa 29. maaliskuuta 2016

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Pekka Hietala, KHT

Luettelo kirjanpitoakirjoista

Tasekirja	Sidottuna asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt	Asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pääkirja	DVD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Päiväkirja	DVD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Kassakladi	DVD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pankkien tiliotteet	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostoreskontra	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostolaskut	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Matkalaskut	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Myyntireskontra	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Palkkakirjanpito	DVD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Muu tositeaineisto	Paperiversiona	6 vuotta tilikauden päättymisestä

Tositelajit on luetteloitu tilinpäätöksen tase-erittelyissä.

Kirjanpitoaineisto säilytetään Kiinteistö Oy Metsätapiolan tiloissa Espoossa. DVD-tallenteet säilytetään tämän lisäksi Helsingin OP Pankissa.

Tilintarkastuskertomus

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen valtuuskunnan kevätkokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus Maatalousyrittäjien eläkelaitosta kohtaan, taikka rikkoneet maatalousyrittäjien eläkelakia tai Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännöstä annettua asetusta.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on eläkelaitoksessa merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon eläkelaitoksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot eläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 29. maaliskuuta 2016

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Pekka Hietala
KHT